

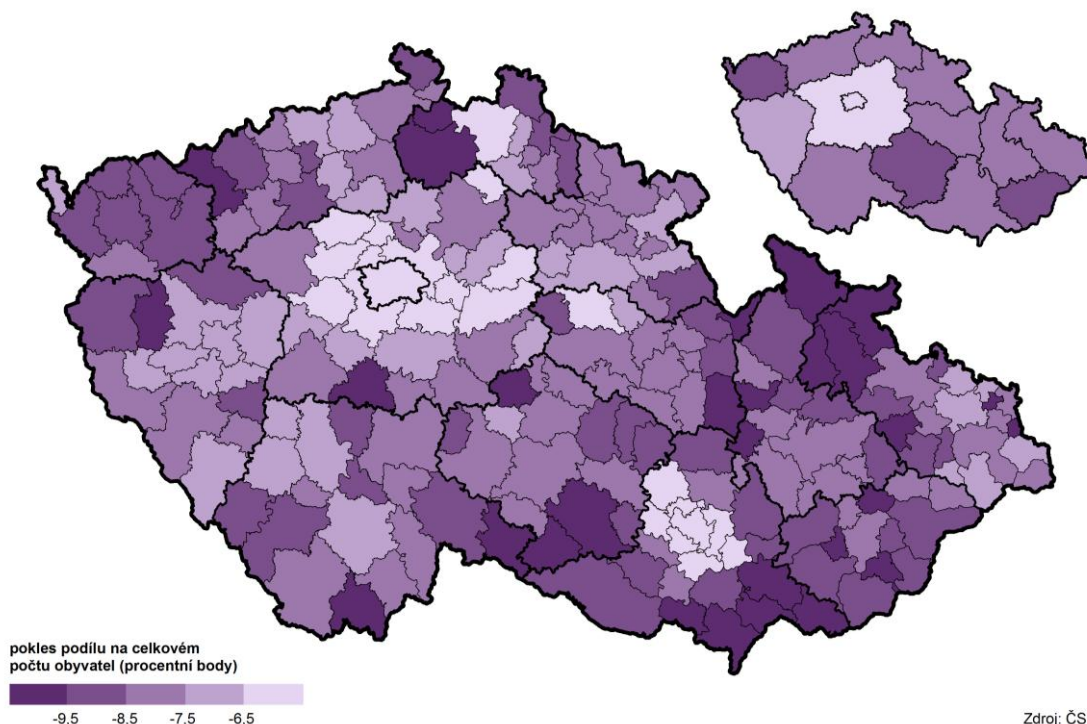
1. Demografické charakteristiky

V Jihočeském kraji ke konci roku 2016 žilo **638 782** osob, z tohoto počtu obyvatel pak 50,7 % tvořily ženy. Během posledních 10 let se počet obyvatel kraje zvýšil o více než 5,5 tisíc osob (údaj je lehce zkrácen promítnutými výsledky SLDB 2011). Rostoucí počet obyvatel kraje je způsoben převážně kladnou migrací, přirozená měna obyvatelstva je na nižší úrovni.

Vývoj počtu juniorů, změny věkové struktury, index stáří

V roce 2016 žilo v Jihočeském kraji **202 685 osob ve věku do 29 let**, z tohoto počtu pak 99 112 osob v dětské věkové kategorii do 14 let a ve starší juniorské kategorii (15–29 let) 103 573 osob. V podílovém zastoupení byly dívky a mladé ženy ve věku do 29 let v nepatrné menšině (48,6 %) proti mladým mužům. Z části je tento rozdíl způsoben odlišnými počty narozených dětí, kdy chlapců se rodí každý rok nepatrně víc. V rámci České republiky připadá na 100 mužů celkem 103,4 žen, v Jihočeském kraji pak na 100 mužů 102,7 žen; nejvíce mužů je v Hlavním městě Praze (na 100 mužů 106 žen). U mladé generace je to naopak; na 100 mladých mužů připadá v ČR 95,2 mladých dívek a žen. V Jihočeském kraji má tento podíl mezi pohlavími hodnotu 94,7.

Ktg. 1.1 Změna podílu osob ve věku do 29 let podle SO ORP a krajů mezi 31. 12. 2001 a 31. 12. 2016

V průběhu let se v kraji postupně snižovalo zastoupení mladé věkové skupiny do 29 let, v roce 2016 byli mladí lidé zastoupeni v jihočeské populaci z 31,7 %, což odpovídá celkové situaci v České republice (31,6 %). Během posledních 10 let se počet mladých obyvatel kraje snížil o více než 20 tisíc, přičemž dětí ve věkové kategorii do 14 let během let přibývalo (+7,5 tisíce).

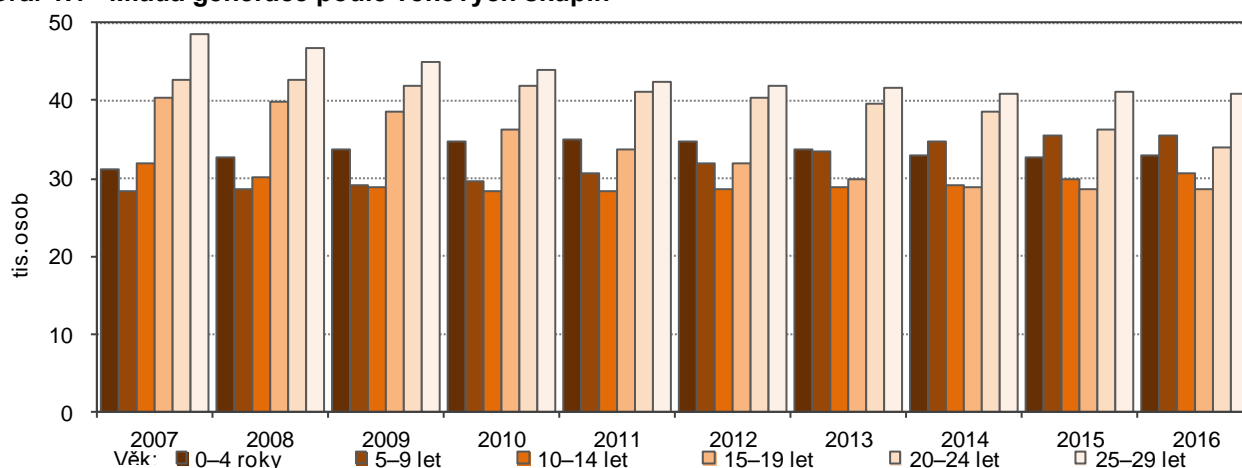
Projevila se tak příznivě zvýšená porodnost v kraji (od roku 2008). Nejvyšší nárůst byl zaznamenán u dětí věku 5 až 9 let (+7 tisíc). Naopak mladých lidí ve věku 15–29 let v kraji v posledních deseti letech ubylo o téměř 28 tisíc, kdy nejvyšší úbytek zaznamenala věková kategorie 15 až 19 let (-11,6 tisíc). Jihočeský kraj patří ke krajům se středním zastoupením mladé populace, nejvyšší podíl juniorů ve věku do 29 let žije ve Středočeském kraji, naopak jako nejstarší se jeví Hlavní město Praha.

Na území celé České republiky obyvatelstvo postupně stárne, zvyšuje se hodnota průměrného věku, zvyšuje se zastoupení seniorské věkové skupiny 65 a více let. Také v Jihočeském kraji se lidé dožívají vyššího věku; v roce 2016 byla hodnota průměrného věku 42,3 let, před deseti lety byla o dva roky nižší. Z mezikrajského srovnání průměrného věku vyplývá, že v Jihočeském kraji žije o něco starší obyvatelstvo než je průměr ČR (7. pozice), nejmladší obyvatelstvo má Středočeský kraj, naopak nejstarší Královéhradecký.

Věkové rozložení obyvatelstva do určité míry určuje také velikost obce, mladá věková skupina je v průměru nejvíce zastoupena ve středních obcích s počtem obyvatel od 500–5 000, naopak v nejmenších obcích s počtem obyvatel do 200 a ve městě České Budějovice bydlí nejméně mladých lidí. Mezi pohlavími

je patrný určitý rozdíl, chlapci a mladí muži častěji bydlí v obcích ve velikostní kategorii 500–999 obyvatel a dívky a mladé ženy v nejmenších obcích nebo naopak ve velkých městech od dvaceti tisíc obyvatel.

Graf 1.1 Mladá generace podle věkových skupin

Tab. 1.1 Věková struktura obyvatelstva podle velikostních skupin obcí k 31. 12. 2016

	Kraj celkem	v tom s počtem obyvatel							
		do 199	200–499	500–999	1 000– –1 999	2 000– –4 999	5 000– –19 999	20 000– –49 999	50 000 a více
Počet obcí	624	232	202	88	51	30	16	4	1
Počet obyvatel	638 782	26 535	64 740	60 684	73 894	89 862	120 673	108 924	93 470
z toho ženy (%)	50,7	48,7	49,0	48,8	49,9	50,3	51,1	52,1	52,3
Počet obyvatel ve věku 0–29 let	202 685	7 957	20 860	19 875	24 191	29 267	37 575	34 165	28 795
z toho ženy (%)	48,6	49,3	48,3	47,7	48,8	48,6	48,4	49,1	49,1
v tom ve věku (%):									
0–4 let	16,3	16,5	15,9	16,4	15,8	15,9	15,6	16,3	18,0
5–9 let	17,5	16,8	17,4	17,9	17,7	17,4	16,9	17,4	18,0
10–14 let	15,2	14,8	15,7	15,8	16,0	15,3	15,1	15,0	13,8
15–19 let	14,1	14,7	14,7	14,9	14,7	14,4	14,6	13,3	12,6
20–24 let	16,8	17,8	17,1	16,1	17,0	17,1	17,1	16,9	15,6
25–29 let	20,2	19,4	19,2	18,8	18,9	19,9	20,7	21,0	21,9
Index stáří ¹⁾	122,9	142,2	113,4	106,5	110,3	115,3	135,3	130,3	130,1
Index ekonomického zatížení ²⁾	52,9	53,6	50,8	51,4	51,6	51,7	53,5	54,4	54,7

¹⁾ počet osob ve věku 65 a více let na 100 osob ve věku 0–14 let

²⁾ počet osob ve věku 0–14 let a 65 a více let na 100 osob ve věku 15–64 let

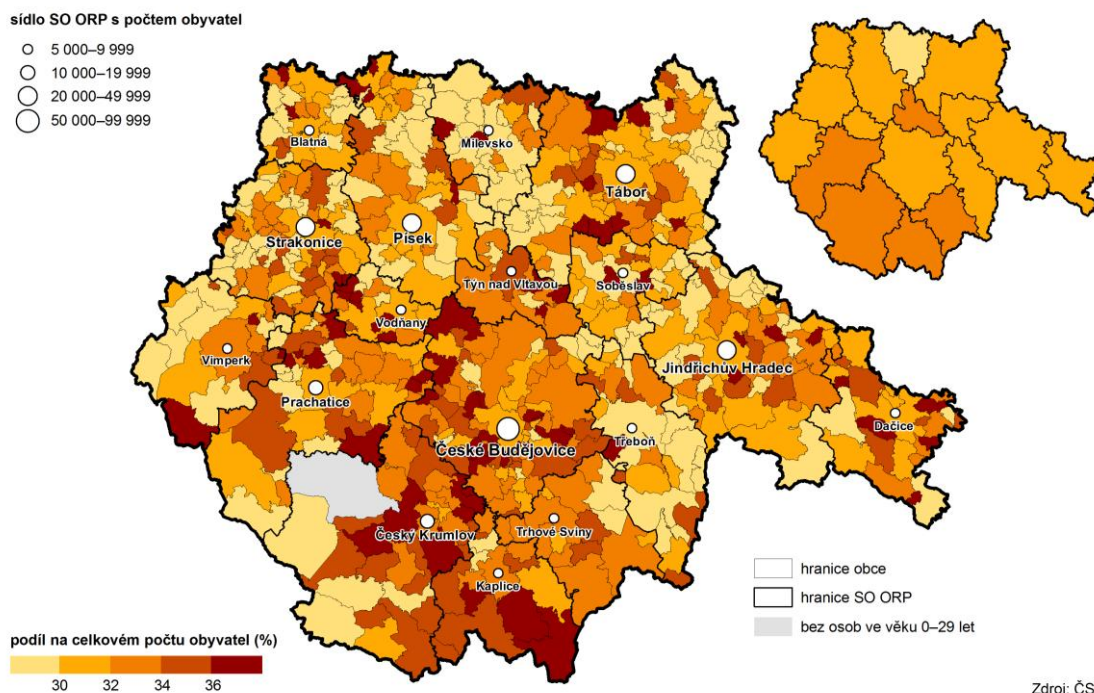
Z podrobnějšího územního pohledu vyplynulo, že z celkového počtu obyvatel okresů Jihočeského kraje byl v roce 2016 zaznamenán nejvyšší podíl dětské věkové skupiny (do 14 let) v okrese Český Krumlov (16,4 %), naopak nejmenší podíl dětí žil na území okresu Jindřichův Hradec (14,8 %). Věková kategorie 15 až 29 let byla podílově nejvíce zastoupena v okresech Český Krumlov a Prachatice (16,9 %), nejméně pak na území okresu Tábor (15,8 %).

Tab. 1.2 Obyvatelstvo podle věku a okresů k 31. 12. 2016

	Kraj celkem	v tom okresy						
		České Budějovice	Český Krumlov	Jindřichův Hradec	Písek	Prachatice	Strakonice	Tábor
Počet obyvatel	638 782	191 945	61 155	91 125	70 870	50 695	70 697	102 295
z toho ženy (%)	50,7	51,1	49,7	50,7	50,8	49,9	50,5	50,8
v tom ve věku (%):								
0–14 let	15,5	16,1	16,4	14,8	14,9	15,4	15,4	15,1
15–64 let	65,4	65,7	66,6	65,2	64,4	66,3	65,2	64,7
65 a více let	19,1	18,3	16,9	20,0	20,7	18,2	19,4	20,1
Počet obyvatel ve věku 0–29 let	202 685	61 604	20 368	28 595	21 930	16 384	22 165	31 639
z toho ženy (%)	48,6	49,0	48,1	48,8	48,5	47,9	48,3	48,8
v tom ve věku (%):								
0–14 let	48,9	50,0	49,4	47,2	48,2	47,8	49,0	48,9
15–29 let	51,1	50,0	50,6	52,8	51,8	52,2	51,0	51,1

Ktg. 1.2 Osoby ve věku do 29 let podle obcí a SO ORP Jihočeského kraje k 31. 12. 2016

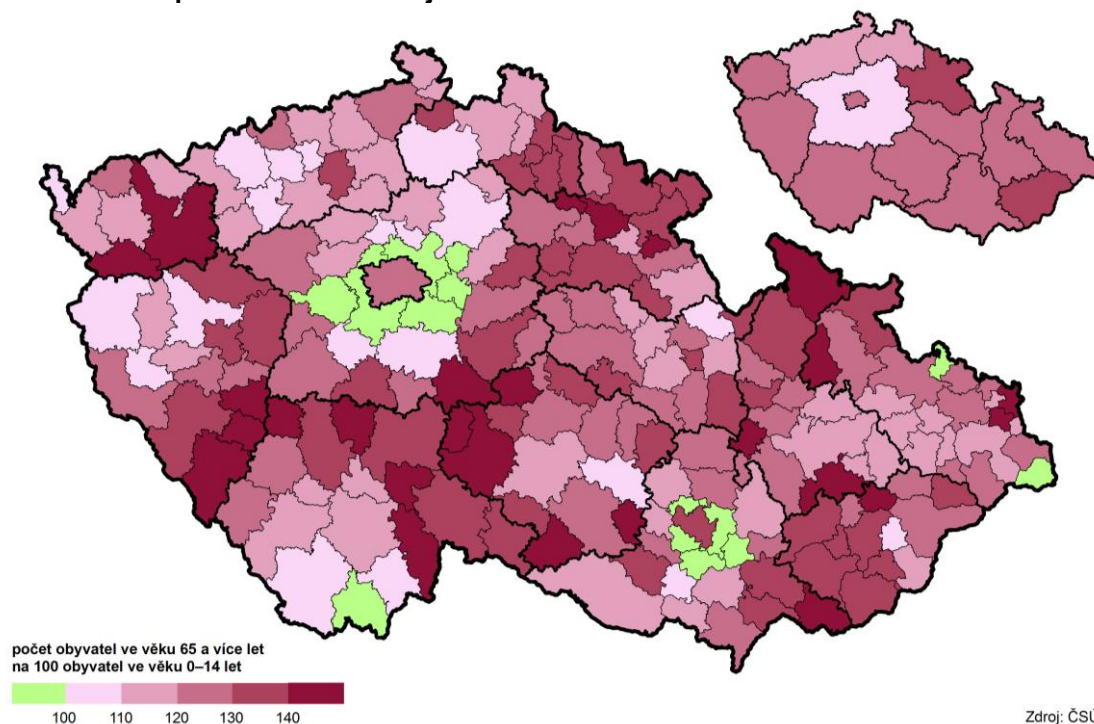

Zdroj: ČSÚ

V ještě větším územním detailu je patrné, že nejvíce dětí do patnácti let, v porovnání s celkovým počtem obyvatel daného území, žilo na území SO ORP Český Krumlov (16,6 %), naopak nejméně ve správním obvodě Milevsko (13,6 %). Podíl mladých obyvatel ve věku 15 až 29 let byl největší v SO ORP Týn nad Vltavou (18,3 %) a nejmenší ve správním obvodě Strakonice (15,7 %).

S věkovým rozložením v kraji korespondují dva indexy – **index stárí**, který vyjadřuje poměr věkové kategorie 65 a více let a dětské kategorie do 14 let. Před patnácti lety převyšoval počet dětí počty obyvatel ve věku 65 a více let a index stárí měl hodnotu 84,0, v roce 2007 se tento poměr již vyrovnal s hodnotou 100,2 a v roce 2016 měl již hodnotu 122,9. Index stárí se postupně zvyšuje i přes příznivý vývoj u dětské generace. Počty dětí ve věku do 14 let v posledních letech nepatrně rostou, počet seniorů se však zvyšuje podstatně rychleji. Snižuje se však zastoupení osob v produktivním věku a tím je ovlivněn další index – **index ekonomického zatížení**, který vyjadřuje poměr neproduktivní složky obyvatelstva, tedy dětí a osob 65 a více let na 100 osob v produktivním věku (s hodnotou 40,7 v roce 2007, v roce 2016 již 52,9).

Ktg. 1.3 Index stárí podle SO ORP a krajů k 31. 12. 2016

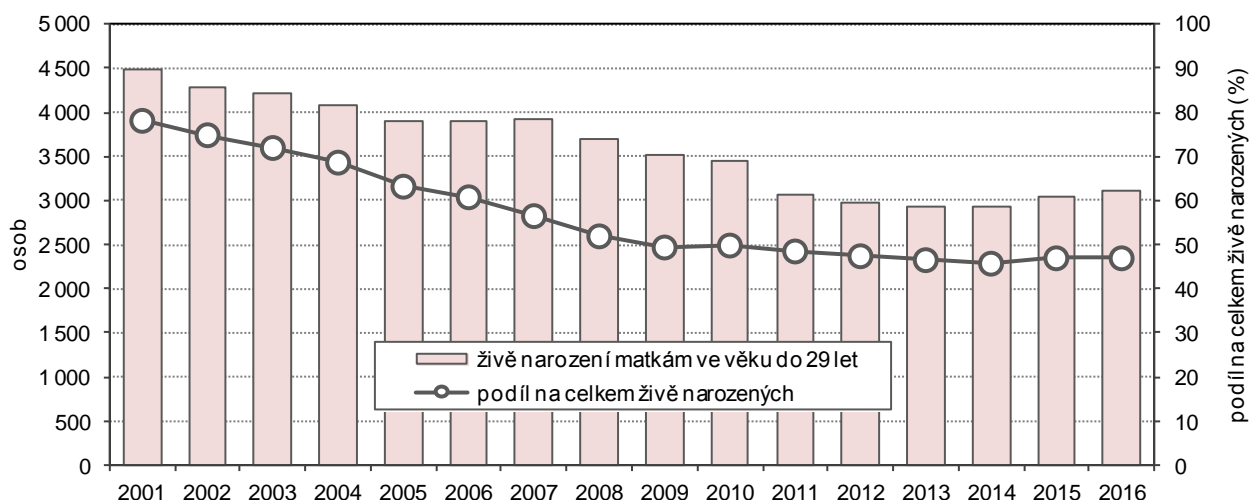

Index stáří je nejvyšší právě v nejmenších obcích, index ekonomického zatížení má nejvyšší hodnoty ve větších městech od 20 tisíc obyvatel a především ve městě České Budějovice, nejnižší je v obcích ve velikostní kategorii 200–499 obyvatel.

Narození a jejich struktura

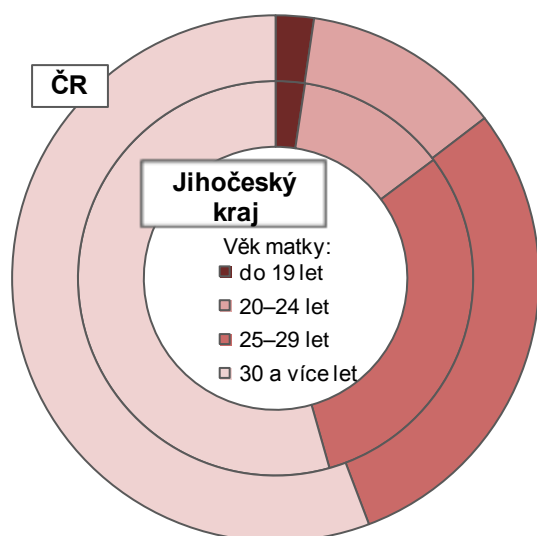
Počet narozených dětí na určitém území a v daném čase zásadním způsobem ovlivňuje demografické chování celé společnosti. V rámci celé ČR byla porodnost za posledních patnáct let nejvyšší v letech 2008 a 2009. Porodnost (natalita) je relativní ukazatel, který je vypočítán jako počet živě narozených dětí na 1 000 obyvatel k 1. 7. v daném roce (tzv. střední stav). V roce 2016 měla porodnost v ČR hodnotu 10,66 ‰, v Jihočeském kraji pak 10,57 ‰.

Graf 1.2 Živě narození matkám ve věku do 29 let

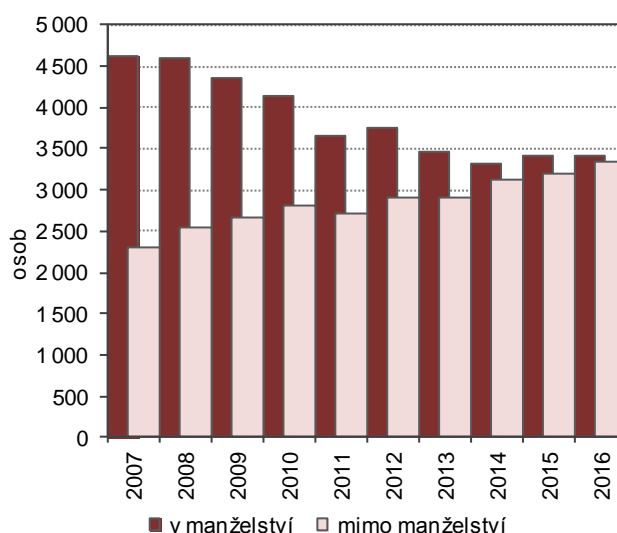

Také na území Jihočeského kraje se začaly počty narozených dětí zvyšovat od roku 2008, kdy byla porodnost za posledních 15 let nejvyšší. V roce 2016 se v kraji živě narodilo 6 747 dětí a z tohoto počtu pak 3 077 dětí matkám ve věku do 29 let. To znamená, že mladým ženám do 29 let včetně se z celkového počtu narozených dětí narodilo 45,6 % dětí. Nejvyšší podíl dětí, které se narodily mladým matkám, byl v Karlovarském kraji – 55,3 %, naopak v Hlavním městě Praze jen 28,9 %. Počty dětí, které se narodily matkám ve věku do 29 let, se však v průběhu let postupně snižují, protože mladé ženy odkládají těhotenství a narození dítěte do vyššího věku. V roce 2016 byl v Jihočeském kraji průměrný věk matky při narození dítěte 30,5 let, při narození prvního dítěte pak 28,5 let, přičemž hodnoty obou průměrů za ČR jsou ještě vyšší.

Graf 1.3 Živě narození podle věku matky v roce 2016

Graf 1.4 Živě narození v manželství a mimo manželství

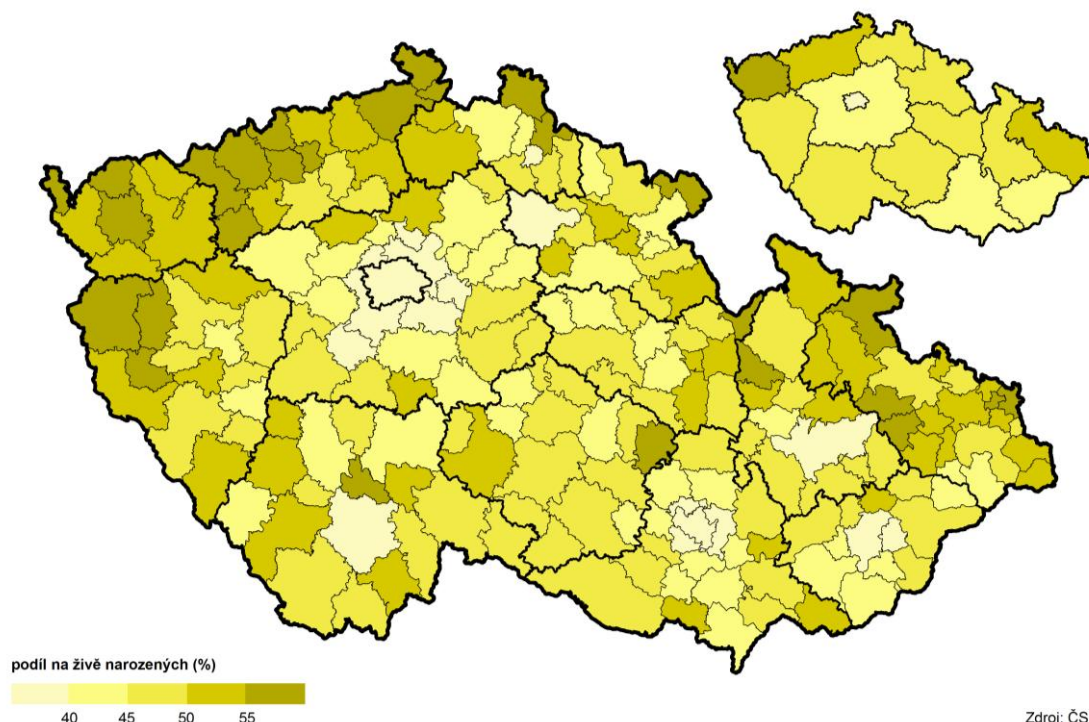

Tab. 1.3 Živě narození podle věku matky, pořadí dítěte a rodinného stavu matky

	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Živě narození v kraji	6 922	7 155	7 027	6 933	6 379	6 655	6 374	6 437	6 600	6 747
z toho matkám ve věku do 29 let	3 905	3 807	3 601	3 373	2 968	3 222	2 968	2 970	3 050	3 077
podle věku matky (%):										
do 17 let	1,3	1,3	1,6	1,4	1,6	1,7	1,4	1,5	1,3	1,7
18–19 let	4,4	4,4	4,4	4,5	3,9	4,9	4,5	4,0	4,4	3,5
20–24 let	25,8	26,6	25,7	27,3	28,6	26,4	28,0	29,3	28,0	27,1
25–29 let	68,5	67,7	68,3	66,9	65,9	66,9	66,0	65,2	66,3	67,7
podle pořadí dítěte (%):										
první	61,0	64,3	63,1	63,2	64,8	64,7	65,3	63,3	64,6	65,9
druhé	32,7	29,2	30,6	30,2	28,6	29,3	29,1	29,7	29,1	27,2
třetí a další	6,3	6,5	6,4	6,5	6,7	5,9	5,5	7,0	6,2	6,9
podle rodinného stavu matky (%):										
svobodné	35,7	38,5	42,0	45,8	49,9	50,3	54,1	57,1	55,9	56,7
vdané	61,5	58,4	55,6	51,4	48,3	47,5	43,9	41,1	41,7	41,1

Jako první se v roce 2016 narodilo v kraji mladým ženám do 29 let téměř 66 % dětí, přes 27 % dětí se narodilo jako druhé v pořadí. Celkem 56,7 % mladých žen bylo v době porodu svobodných a přes 41 % vdaných. Podíl dětí, které se narodily mimo uzavřené manželství, je však ještě vyšší, protože se týká i rozvedených nebo ovdovělých žen. Demografické údaje mluví o 58,9 % dětí, které se v roce 2016 narodily v kraji neprovdaným matkám do 29 let. Před deseti lety se mimo uzavřené manželství narodilo mladým matkám 38,5 % dětí a před 15-ti lety jen 18,6 %. Je nutné upozornit, že se nejedná vždy o samoživitelky, v současné době spolu čím dál častěji žijí partneři, a tedy i rodiče, bez oficiálního sňatku.

Ktg. 1.4 Děti narozené matkám ve věku do 29 let podle SO ORP a krajů v roce 2016

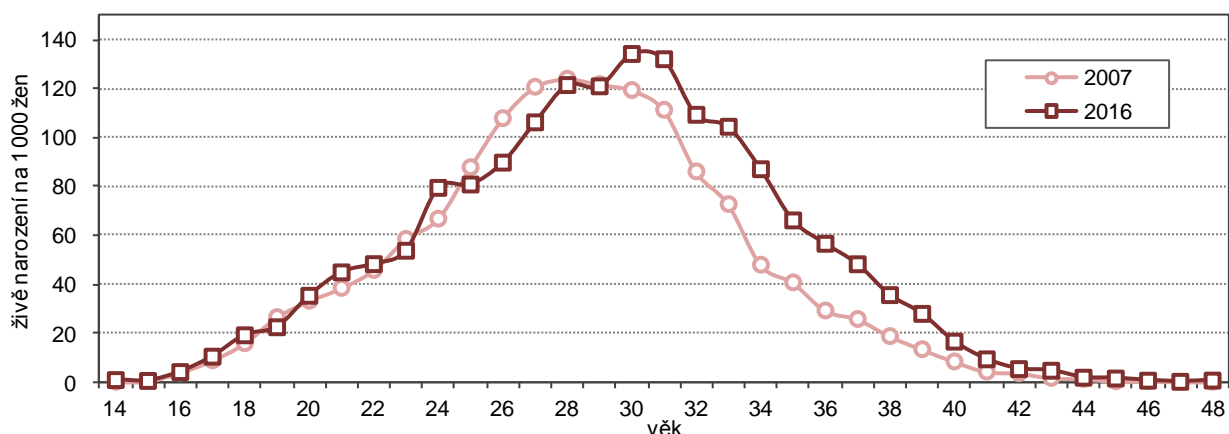

V územním srovnání se největší podíl dětí narodil mladým matkám do 29 let v okrese Strakonice (50,4 %). Nejmenší podíl byl zaznamenán v českobudějovickém okrese (41,8 %), kde jsou podíly dětí, které se narodily mladým matkám velmi rozdílné. V SO ORP České Budějovice se rodí děti častěji matkám starším 29 let (jen 39,6 % dětí se narodilo mladým matkám); v rámci srovnání mezi SO ORP – nejnižší podíl, naopak ve správním obvodě Týn nad Vltavou byl tento podíl ze všech SO ORP kraje nejvyšší (56,3 %).

Mladým matkám se nejvíce rodily děti ve 39. až 40. týdnu těhotenství a s nejčastější porodní hmotností 3 až 3,5 kg. Nejčastěji bylo rodičům 35 až 39 let a není rozdíl mezi sezdanými nebo nesezdanými páry. Velmi mladých rodičů do 18 let věku je v posledních letech již nepatrný počet.

Tab. 1.4 Živě narození podle porodní hmotnosti a týdne těhotenství v roce 2016

	Kraj celkem	z toho podle týdne těhotenství												
		do 27	28–29	30–31	32–33	34–35	36	37	38	39	40	41	42 a více	nezjištěno
Živě narození	6 747	41	26	47	56	183	215	410	966	1 631	1 889	974	233	76
z toho podle porodní hmotnosti:														
do 1999 g	203	41	25	43	33	44	8	2	3	2	-	-	-	2
2000–2499 g	332	-	-	3	23	93	69	55	46	20	10	11	1	1
2500–2999 g	1 179	-	-	-	-	38	93	152	263	304	221	81	19	8
3000–3499 g	2 746	-	-	-	-	8	38	158	456	784	848	365	80	9
3500–3999 g	1 792	-	-	1	-	-	6	38	170	443	638	402	86	8
4000–4499 g	393	-	-	-	-	-	1	5	23	67	153	101	40	3
4500 g a více	47	-	-	-	-	-	-	-	3	9	17	12	6	-
nezjištěno	55	-	1	-	-	-	-	-	2	2	2	2	1	45
Živě narození matkám ve věku do 29 let	3 077	17	13	18	28	89	90	171	422	712	900	463	121	33
z toho podle porodní hmotnosti:														
do 1999 g	91	17	12	17	17	21	3	1	1	-	-	-	-	2
2000–2499 g	164	-	-	1	11	46	31	27	23	10	6	8	-	1
2500–2999 g	574	-	-	-	-	20	30	68	128	148	119	47	11	3
3000–3499 g	1 300	-	-	-	-	2	21	62	195	365	427	178	45	5
3500–3999 g	763	-	-	-	-	-	5	11	69	161	286	183	43	5
4000–4499 g	151	-	-	-	-	-	-	2	6	23	56	43	20	1
4500 g a více	16	-	-	-	-	-	-	-	-	4	6	4	2	-
nezjištěno	18	-	1	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	16

Graf 1.5 Míry plodnosti podle věku žen

S porodností jako takovou úzce souvisí **plodnost žen**, která detailněji vztahuje narození dítěte právě k ženám. Míry plodnosti vyjadřují počet živě narozených dětí ženám v daném věku ke střednímu stavu žen stejného věku (na 1 000 žen daného věku).

Tab. 1.5 Míry plodnosti podle věku žen

	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Míry plodnosti podle věku žen¹⁾										
15–19 let	11,2	11,1	11,4	10,9	9,7	13,4	11,8	11,5	12,7	11,6
20–24 let	48,6	49,0	45,1	44,9	42,0	42,7	42,5	45,7	46,9	48,7
25–29 let	111,1	111,8	111,3	105,4	94,1	105,1	96,5	96,1	100,8	104,1
30–34 let	88,3	92,9	96,7	100,0	97,3	99,3	98,6	105,4	110,2	114,9
35–39 let	26,6	32,9	30,6	33,5	34,4	36,5	38,8	39,8	42,4	45,4
40–44 let	3,7	4,0	4,6	5,3	5,4	5,3	6,3	6,1	6,8	8,2
45–49 let	0,1	0,2	0,4	0,3	0,2	0,3	0,3	0,2	0,3	0,3
15–49 let	45,0	46,6	45,8	45,4	42,5	44,7	43,3	44,2	45,8	47,3
Úhrnná plodnost ²⁾	1,437	1,498	1,492	1,494	1,412	1,512	1,477	1,525	1,600	1,665

¹⁾ počet živě narozených dětí ženám v určitém věku na 1 000 žen v daném věku

²⁾ průměrný počet živě narozených dětí, které by se narodily jedné ženě za předpokladu, že by míry plodnosti podle věku zaznamenané ve sledovaném kalendářním roce zůstaly během jejího reprodukčního období (15–49 let) neměnné

Z těchto hodnot je pak možné určit změny v hodnotách plodnosti v závislosti na věku matek. V roce 2016 byla nejvyšší hodnota plodnosti zaznamenána u jihočeských žen ve věku 30 až 34 let, před deseti lety byly nejpłodnější ženy v průměru o pět let mladší. Z časového porovnání míry plodnosti u jihočeských žen v celém jejich reprodukčním období (15–49 let) je patrné, že právě v roce 2016 byla v Jihočeském kraji plodnost nejvyšší (47,3 živě narozených dětí na 1 000 žen ve věku 15–49 let).

Dalším demografickým ukazatelem je **úhrnná plodnost**, která udává počet živě narozených dětí, které by se mohly narodit jedné ženě, kdyby se hodnoty míry plodnosti podle věku zaznamenané ve sledovaném roce neměnily během celého reprodukčního období (15–49 let). Ideální hodnota úhrnné plodnosti, která zajišťuje udržení početního stavu populace, je 2,1. V Jihočeském kraji byla v roce 2016 úhrnná plodnost 1,666, což je o něco vyšší než průměr ČR (1,631) a byla čtvrtá nejvyšší v rámci mezikrajského srovnání.

Potraty

Těhotenství v některých případech nekončí narozením dítěte, ale může být ukončeno **samovolným potratem** nebo je z nějakého důvodu vyvoláno **umělé přerušování těhotenství (UPT)**. V Jihočeském kraji bylo v roce 2016 zaznamenáno 2 377 potratů, kdy 62,8 % bylo ve formě UPT. V tomto roce bylo těchto typů potratů nejvíce za posledních deset let. U mladých žen ve věku 29 let včetně bylo v kraji zaznamenáno 1 008 potratů a z tohoto počtu pak 67,8 % formou UPT. Potratovost jako taková se vyjadřuje jako počet potratů připadajících na 1 000 obyvatel středního stavu a v Jihočeském kraji (3,72 ‰) byla v roce 2016 vyšší než republikový průměr (3,40 ‰) a v mezikrajském srovnání byla třetí nejvyšší. V průběhu let mají hodnoty potratovosti do určité míry kolísavý charakter, ale jsou nižší než před patnácti lety. V rámci kraje a v delším časovém období byla potratovost nejvyšší v okrese Český Krumlov, nejnižší naopak v okrese Strakonice.

Tab. 1.6 Míry potratovosti podle věku žen

	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Míry potratovosti podle věku žen¹⁾										
15–19 let	8,7	8,2	9,0	8,2	9,3	9,2	8,7	8,3	8,7	8,9
20–24 let	16,4	16,7	16,5	15,7	18,7	17,4	18,0	20,9	19,3	22,2
25–29 let	24,7	24,7	25,2	24,1	26,1	25,5	25,2	24,3	25,2	25,2
30–34 let	24,8	23,6	26,1	27,4	26,9	26,5	26,5	26,1	26,5	27,9
35–39 let	16,7	18,6	17,5	18,1	19,6	21,0	19,9	19,4	19,6	21,8
40–44 let	8,6	7,4	8,2	7,2	7,8	9,3	8,0	9,1	8,0	9,6
45–49 let	0,7	0,4	0,8	0,8	1,1	0,8	0,9	0,9	1,0	0,9
15–49 let	15,1	14,9	15,5	15,2	16,2	16,2	15,8	15,9	15,6	16,7
Úhrnná potratovost ²⁾	0,502	0,496	0,514	0,505	0,545	0,546	0,534	0,542	0,540	0,581

¹⁾ počet potratů žen v určitém věku na 1 000 žen v daném věku

²⁾ průměrný počet potratů, který by připadl na jednu ženu za předpokladu, že by míry potratovosti podle věku zaznamenané ve sledovaném kalendářním roce zůstaly během jejího reprodukčního věku (15–49 let) neměnné

Ve vztahu potratovosti přímo k ženám se vyjadřují tzv. **míry potratovosti** – počet všech typů potratů žen v určitém věku na 1 000 žen v daném věku a také **úhrnná potratovost**, která udává průměrný počet všech potratů, který by připadl na jednu ženu za předpokladu, že by míry potratovosti podle věku zaznamenané ve sledovaném roce zůstaly během jejího reprodukčního věku (15–49 let) neměnné. V roce 2016 byla úhrnná potratovost v kraji za posledních deset let nejvyšší.

Tab. 1.7 Míry indukované potratovosti podle věku žen

	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Míry indukované potratovosti podle věku žen¹⁾										
15–19 let	7,1	6,9	7,3	6,7	7,6	6,7	7,2	6,2	7,2	7,4
20–24 let	11,8	11,8	11,0	10,9	13,1	12,3	12,6	15,0	13,0	16,4
25–29 let	12,4	12,4	12,1	11,5	12,7	13,5	12,7	12,6	13,5	14,9
30–34 let	14,1	12,3	12,7	14,0	14,3	13,2	13,3	13,0	12,6	15,4
35–39 let	11,0	12,5	11,2	11,2	11,6	12,0	12,2	10,8	10,4	12,6
40–44 let	5,9	4,9	5,5	4,7	5,5	6,0	5,4	5,8	4,8	6,5
45–49 let	0,4	0,3	0,5	0,6	0,6	0,5	0,4	0,5	0,5	0,7
15–49 let	9,3	9,0	8,9	8,8	9,6	9,4	9,3	9,2	8,8	10,5
Úhrnná indukovaná potratovost ²⁾	0,313	0,305	0,301	0,296	0,325	0,319	0,318	0,318	0,308	0,370

¹⁾ počet interrupcí žen v určitém věku na 1 000 žen v daném věku

²⁾ průměrný počet interrupcí, který by připadl na jednu ženu za předpokladu, že by míry indukované potratovosti podle věku zaznamenané ve sledovaném kalendářním roce zůstaly během jejího reprodukčního věku (15–49 let) neměnné

Otázku počtu interrupcí (UPT) u žen v určitém věku na 1 000 žen ve stejném věku vyjadřuje **míra indukované potratovosti** a rovněž **úhrnná indukovaná potratovost**, která udává průměrný počet všech interrupcí, který by připadl na jednu ženu za předpokladu, že by míry indukované potratovosti podle věku zaznamenané ve sledovaném roce zůstaly během jejího reprodukčního věku (15–49 let) stále stejné. V roce 2016 byla úhrnná indukovaná potratovost v kraji za posledních deset let výrazněji vyšší a ovlivnila ve větší míře hodnotu úhrnné potratovosti.

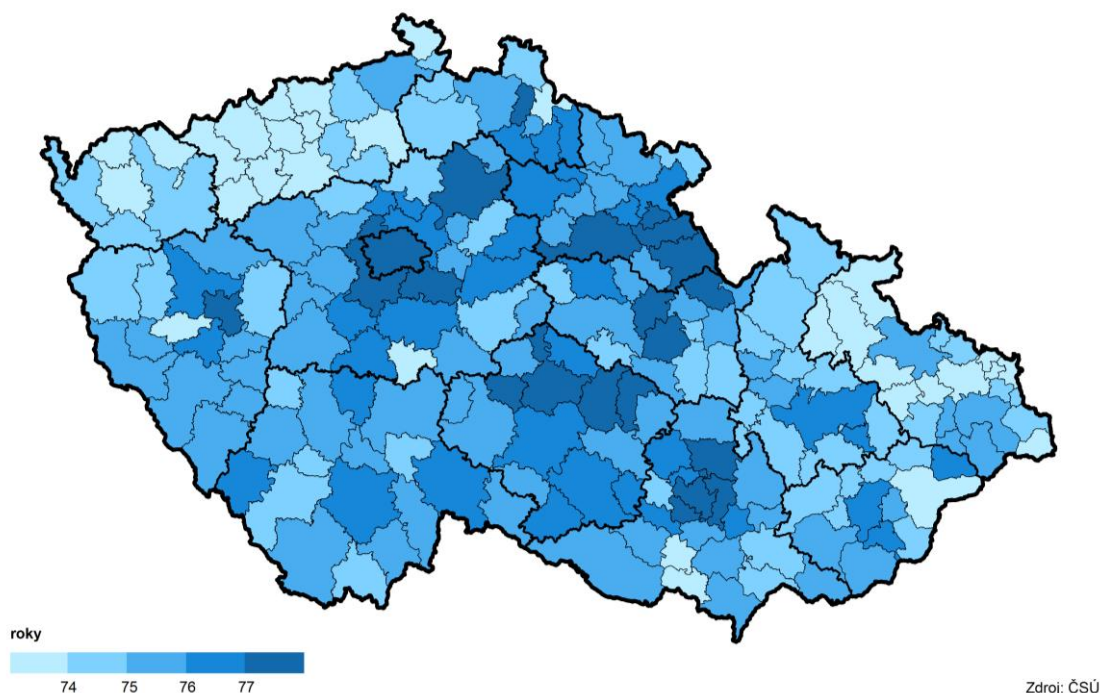
Potratovost ve vztahu k narozeným dětem vyjadřuje tzv. **potratový index**, který vyjadřuje počet potratů na 100 narozených dětí. V roce 2016 měl tento index v Jihočeském kraji hodnotu 35,14 a byl vyšší než průměr za celou republiku (31,77), v rámci mezikrajského srovnání měl pátou nejvyšší hodnotu.

Úmrtnost, příčiny úmrtí, naděje dožití

Smrt mladého člověka nebo dítěte je vždy velmi smutná událost, která zasáhne všechny blízké. V Jihočeském kraji v roce 2016 zemřelo 6 443 osob, z tohoto počtu pak 77 mladých lidí ve věku do 29 let, což bylo nejméně ve sledovaném patnáctiletém časovém horizontu. Z tohoto počtu zemřelých mladých lidí bylo zaznamenáno 49 úmrtí chlapců a mužů do věku 29 let. Mladí muži, zejména ve věku 15 až 29 let, umírají častěji než ženy stejného věku. Větší podíl úmrtí mladých mužů bývá zapříčiněn vnějšími příčinami, jedná se zejména o úmrtí při dopravních nehodách. V roce 2016 na silnicích celkem zemřelo 17 mladých lidí, svůj život sebevraždou ukončilo 8 juniorů.

V dětské věkové skupině (do 14 let) bylo v roce 2016 v kraji zaznamenáno celkem 33 úmrtí, z toho do jednoho roku zemřelo 24 kojenců a z nich 17 nepřežilo první měsíc života. **Kojenecká úmrtnost**, která udává počet zemřelých dětí před dosažením věku 1 roku na 1 000 živě narozených dětí, měla hodnotu 3,6 ‰ a byla vyšší než průměr republiky (2,8 ‰). V mezikrajském srovnání měla třetí nejvyšší hodnotu. Nepatrný zlomek novorozenců zemře před dosažením prvního měsíce života; tehdy se mluví o **novorozenecké úmrtnosti** (počet zemřelých před dosažením věku 28 dnů na 1 000 živě narozených dětí). V Jihočeském kraji měl tento ukazatel hodnotu 2,5 ‰, průměr za ČR byl v roce 2016 1,7 ‰. V mezikrajském srovnání měl druhou nejvyšší hodnotu.

Ktg. 1.5 Naděje dožití mužů při narození podle SO ORP v období 2012–2016

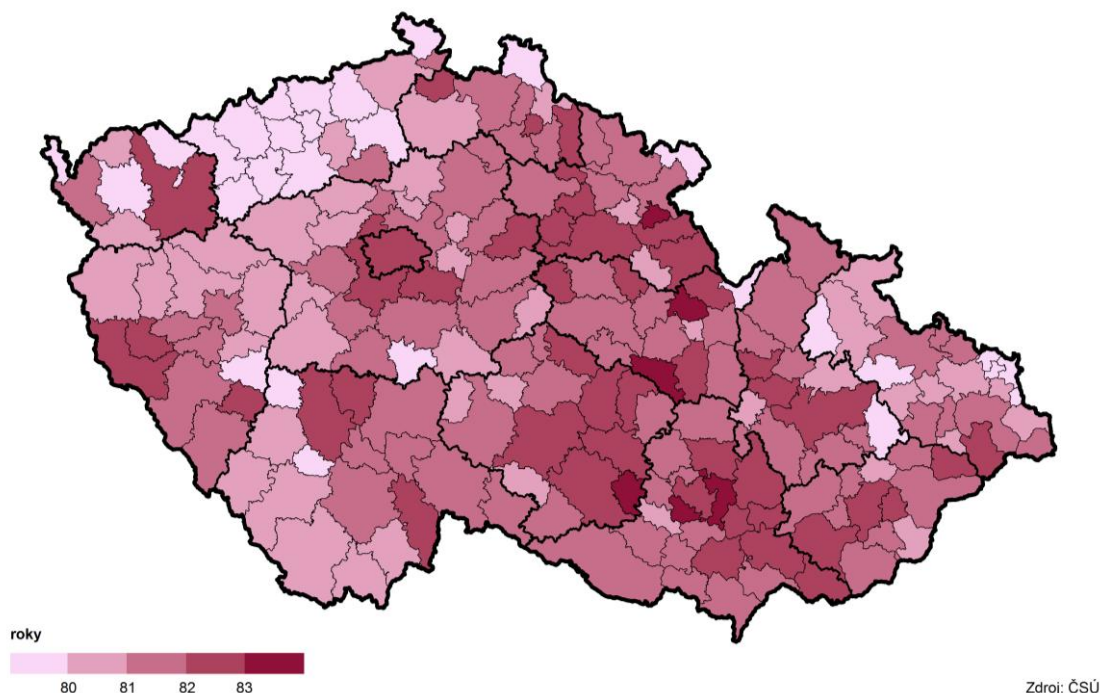

Ukazatelem, kterým je možné vyjádřit věkový posun v populaci daného území, je tzv. **naděje dožití**. Tento ukazatel vyjadřuje počet let, která v průměru prožije osoba daného věku za předpokladu, že se po celou dobu jejího dalšího života nezmění řád vymírání. To znamená, že chlapec, který se v Jihočeském kraji narodil v roce 2016, bude mít před sebou průměrně 76,0 let života, jihočeská dívka pak 81,6 let. Mladý muž, kterému bylo 29 let, bude průměrně žít ještě 47,9 let, mladá žena ve stejném věku bude mít před sebou 53,1 let života. Naděje dožití ukazují na prodloužování lidského života; chlapec narozený v letech 2001–2002 v Jihočeském kraji, měl před sebou 72,2 let života a dívka průměrně 78,6 let. To znamená, že se za posledních patnáct let prodloužila naděje dožití u narozených chlapců o 3,7 roku a u dívek o 3 roky.

V rámci Jihočeského kraje se nejvíce let dožijí chlapi (narození v roce 2016) z okresu České Budějovice (76,1 let) a dívky z okresu Písek (82,2 let); nejméně pak hoši z okresu Strakonice (75,0 let) a dívky z okresů Prachatice a Strakonice (80,4 let).

Ktg. 1.6 Naděje dožití žen při narození podle SO ORP v období 2012–2016

Sňatky

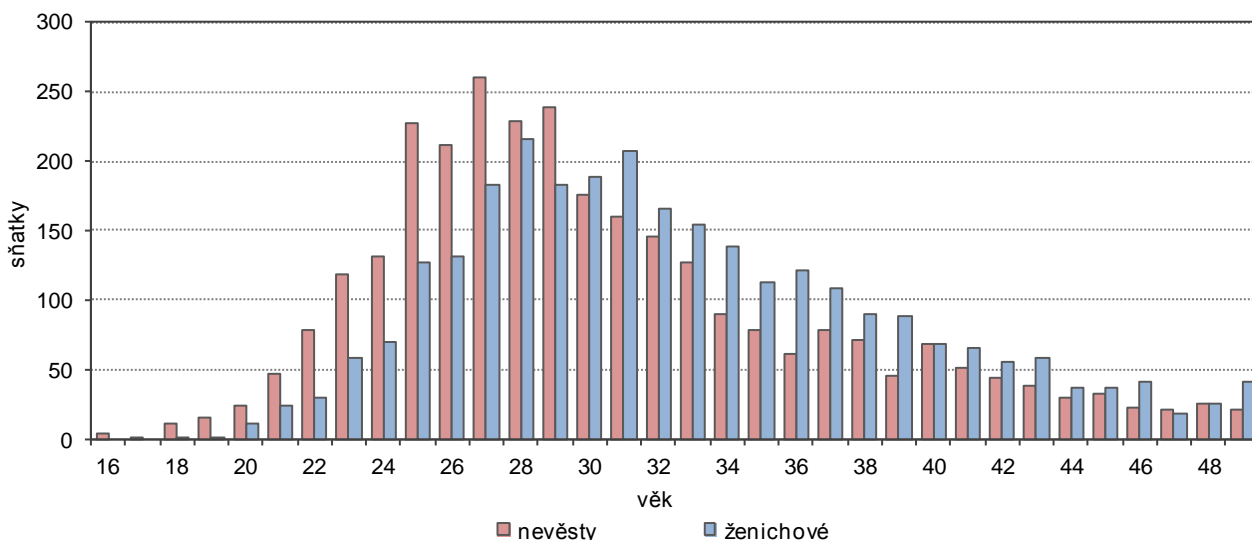
Příznivým demografickým ukazatelem je zvyšující se sňatečnost na daném území. V Jihočeském kraji bylo v roce 2016 oddáno 3 175 párů a po osmi letech byla opět překročena třítisícová hranice. Sňatečnost vyjadřuje relativní hodnotu, tedy počet uzavřených sňatků na 1 000 obyvatel středního stavu. V roce 2016 měla hodnotu 4,97 ‰ a byla vyšší než celorepublikový průměr (4,81 ‰). V rámci mezikrajského srovnání byla třetí nejvyšší mezi kraji. Údaje za počty sňatků daného území se vyjadřují podle bydliště ženicha.

Tab. 1.8 Sňatky podle bydliště ženicha

	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Sňatky	3 449	3 112	2 871	2 891	2 845	2 756	2 600	2 806	2 887	3 175
z toho ženichové ve věku:										
do 19 let	9	16	3	11	12	6	6	5	1	3
20–24 let	287	251	226	200	167	160	164	173	179	193
25–29 let	1 209	1 044	849	810	840	759	723	727	785	841
z toho nevěsty ve věku:										
do 19 let	61	55	46	41	33	35	33	24	21	31
20–24 let	707	580	512	511	451	382	405	366	406	401
25–29 let	1 419	1 255	1 047	1 084	1 104	1 067	940	1 064	1 051	1 165
Sňatky mužů ve věku do 29 let	1 505	1 311	1 078	1 021	1 019	925	893	905	965	1 037
podle rodinného stavu ženicha:										
svobodný	1 649	1 445	1 197	1 132	1 117	1 014	1 019	1 020	1 103	1 144
rozvedený	41	40	26	16	20	21	10	8	12	11
Sňatky žen ve věku do 29 let	2 187	1 890	1 605	1 636	1 588	1 484	1 378	1 454	1 478	1 597
podle rodinného stavu nevěsty:										
svobodná	2 370	2 055	1 759	1 787	1 727	1 642	1 552	1 603	1 674	1 779
rozvedená	113	119	85	76	61	50	53	54	44	46

Ve věku do 29 let mělo v roce 2016 svatbu celkem 1 037 ženichů, z nich pak pouze 3 se ženili velmi mladí (do 19 let). Naprostá většina mladých mužů byla v době sňatku svobodná. Nevěsty do věku 29 let bylo o něco více, celkem 1 597, do manželství vstoupilo 31 žen do 19 let. Také nevěsty ve věku do 29 let byly většinou svobodné.

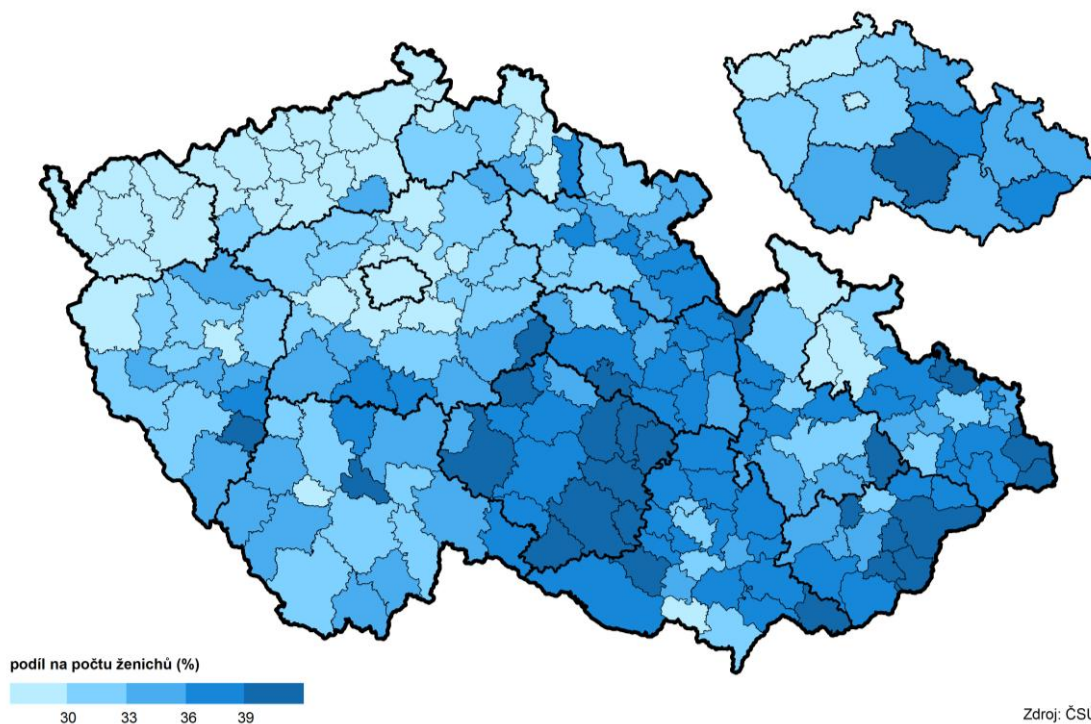
Graf 1.6 Sňatky podle věku snoubenců v roce 2016

V roce 2016 byl průměrný věk ženichů při prvním sňatku v jižních Čechách 31,8 let, u nevěst to bylo 29,1 let. Mladí lidé postupně odkládají rozhodnutí o společné cestě životem do vyššího věku. Před patnácti lety bylo ženichům při prvním sňatku o 4,3 roku méně a nevěstám o 4,2 roku. Nejmladší ženichové i nevěsty, kteří vstoupili v roce 2016 do svého prvního manželství, žili v Kraji Vysočina, naopak nejstarší v Hlavním městě Praze. Jihočeští snoubenci byli s průměrnou hodnotou věku při prvním sňatku na 5. pozici (nevěsty) a 6. pozici (ženichové) v mezikrajském srovnání.

Na území Jihočeského kraje se jako nejstarší (průměrný věk při prvním sňatku) ženili muži z okresů Český Krumlov a Tábor, nejmladší byli ženichové z okresu Prachatice. Nevěsty byly při prvním sňatku nejstarší v okresech České Budějovice a Písek, naopak nejmladší v okrese Strakonice.

Ktg. 1.7 Ženichové ve věku 18–29 let podle SO ORP a krajů v letech 2011–2016

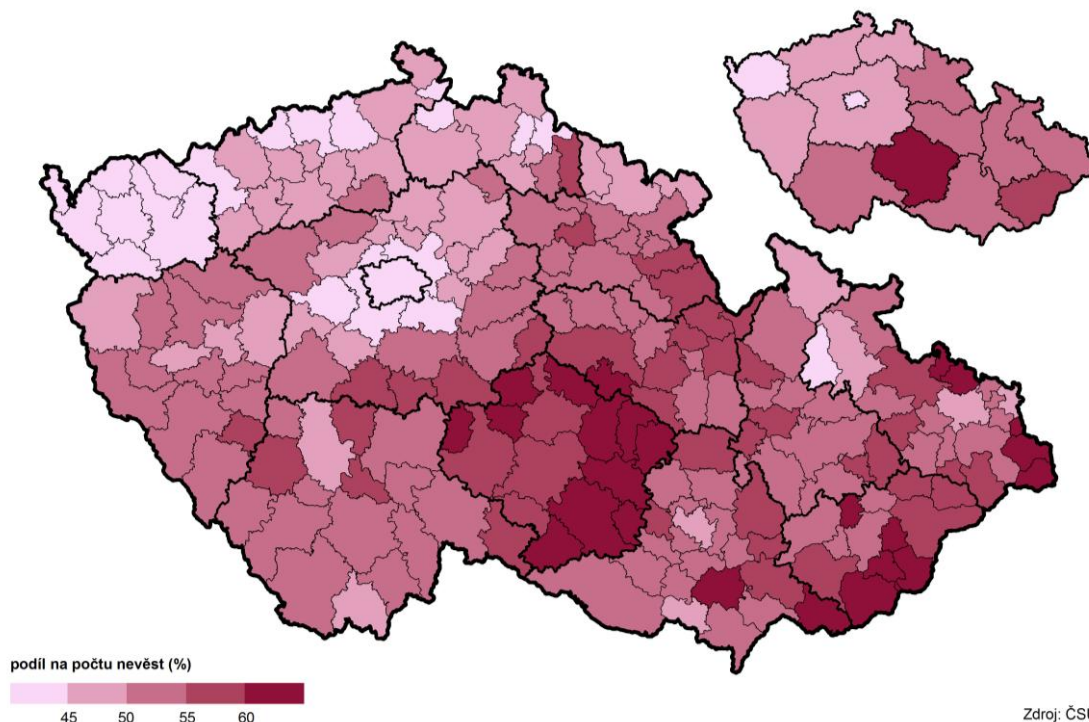

Z celkového podílu sňatků v okresech Jihočeského kraje se mladí muži do 29 let nejčastěji ženili v okrese Prachatice, mladé ženy pak v okresech České Budějovice a Jindřichův Hradec; naopak nejméně často měli svatbu mladí muži v okrese Tábor a mladé ženy v okrese Prachatice.

V územním detailu byl nejvyšší podíl mužů do 29 let, kteří se oženili v roce 2016 v SO ORP Týn nad Vltavou, nejmenší na Třeboňsku. Nejvyšší podíl nevěst do 29 let byl zaznamenán také na území obvodu Týn nad Vltavou a nejmenší ve správním obvodě Trhové Sviny.

Ktg. 1.8 Nevěsty ve věku 18–29 let podle SO ORP a krajů v letech 2011–2016

Rozvody

V Jihočeském kraji bylo v roce 2016 rozvedeno celkem 1 532 manželství, což je nejméně za posledních patnáct let. Rozvodovost, která vyjadřuje relativní hodnotu (počet rozvodů na 1 000 obyvatel středního stavu), klesá v celé republice. V Jihočeském kraji byla nepatrně vyšší (2,40 ‰) než republikový průměr (2,37 ‰) a v rámci mezikrajského srovnání byla na šesté nejvyšší pozici.

Rozvodovost se během let postupně snižuje i u mladých lidí. Je to dáno především změnou demografického chování mladých lidí, kteří ve věku do 29 let ještě často nejsou zadáni, odsouvají případný sňatek do vyššího věku, a proto v této věkové skupině není velký počet rozvedených manželství. Mezi rozvedenými manžely, bydlícími v Jihočeském kraji, bylo jen 90 mladých mužů a 164 mladých žen, kteří ještě neoslavili třicáté narozeniny. Ukončených manželství, kdy byli oba manželé ve věku do 29 let včetně, bylo celkem 64. Pokud se mladí lidé ve věku do 29 let rozhodnou pro rozvod, mají za sebou nejčastěji jen dva roky trvání manželství. Každoročně se rozvedou i mladé páry (oba manželé do 29 let), které spolu neprožijí ani první výročí od svatby (v roce 2016 – 6 párů).

Tab. 1.9 Rozvody

	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Rozvody	1 627	1 966	1 731	1 863	1 807	1 595	1 747	1 568	1 583	1 532
z toho:										
s nezletilým dítětem (%)	61,2	60,7	60,4	61,5	60,2	57,4	58,4	59,8	61,0	61,7
do 1 roku trvání manželství	17	39	32	16	12	21	17	13	15	22
Rozvody mužů ve věku do 29 let	159	183	143	146	117	107	86	79	74	90
z toho:										
s nezletilým dítětem (%)	67,9	68,9	73,4	63,7	78,6	65,4	57,0	72,2	74,3	74,4
do 1 roku trvání manželství	6	14	7	6	5	6	6	3	3	7
Rozvody žen ve věku do 29 let	291	352	259	280	252	207	195	173	180	164
z toho:										
s nezletilým dítětem (%)	83,5	78,4	81,5	76,4	88,1	72,0	74,4	88,4	77,8	80,5
do 1 roku trvání manželství	9	26	16	11	7	11	7	6	7	12

Z celkového počtu rozvodů v roce 2016 v kraji ukončilo svoje manželství rozvodem 5,9 % mladých mužů a 10,7 % mladých žen do 29 let. Ještě o něco častěji se rozváděli mladí muži i mladé ženy v okrese Prachatice. Nejmenší podíl rozvedených mladých lidí byl v okrese Strakonice (muži) a Písek (ženy).

Stěhování

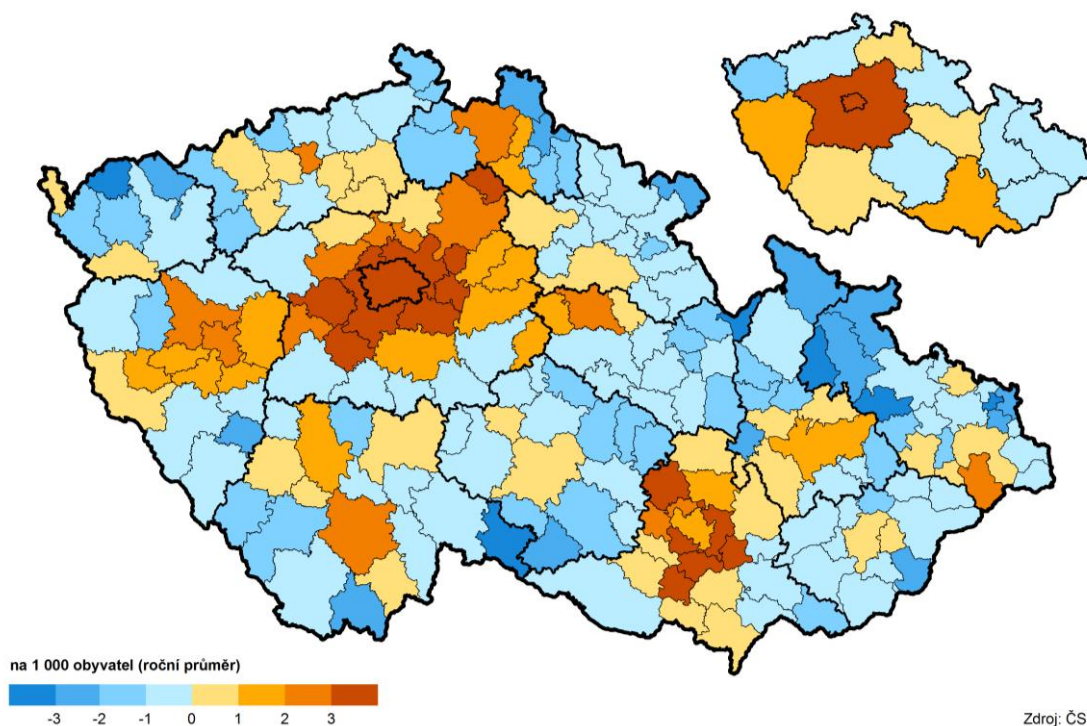
Počet obyvatel Jihočeského kraje se posledních sledovaných patnáct let zvyšuje především díky kladným hodnotám migrace. V roce 2016 se do Jihočeského kraje přistěhovalo o 644 osob více, než se odstěhovalo. Z tohoto počtu to pak bylo 257 mladých lidí ve věku do 29 let včetně, což je téměř 40 % z migračního přírůstku obyvatel kraje. Počty dětí ve věku do 14 let, které se do kraje přistěhovaly, jsou v průběhu patnácti let téměř vyrovnané, v průměru se každým rokem do kraje přistěhovalo o 200 dětí více, než se z kraje odstěhovalo. U mladých lidí ve věku od 15 do 29 let jsou počty během let velmi různé, od poměrně vysokých čísel (+831 v roce 2007) až po záporné hodnoty (-148 v roce 2001).

Tab. 1.10 Přistěhovalí do kraje a vystěhovalí z kraje podle věku

	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Přistěhovalí do kraje	7 146	6 962	5 135	4 916	4 244	4 610	4 711	4 945	5 154	5 480
z toho ve věku:										
0–14 let	849	852	824	833	842	1 006	989	1 090	1 072	1 026
15–29 let	2 650	2 426	1 656	1 495	1 140	1 216	1 235	1 299	1 438	1 535
Vystěhovalí z kraje	4 564	4 706	4 380	4 370	3 882	4 288	4 385	4 361	4 287	4 836
z toho ve věku:										
0–14 let	596	567	602	620	723	865	811	850	834	894
15–29 let	1 819	1 689	1 486	1 422	1 211	1 276	1 286	1 316	1 236	1 410
Přírůstek/úbytek stěhováním	2 582	2 256	755	546	362	322	326	584	867	644
z toho ve věku:										
0–14 let	253	285	222	213	119	141	178	240	238	132
15–29 let	831	737	170	73	-71	-60	-51	-17	202	125

Z relativního vyjádření (přírůstek, případně úbytek obyvatel stěhováním na 1 000 obyvatel středního stavu) vyplývá, že do Jihočeského kraje se lidé stále rádi stěhují a migrační přírůstky jsou už nejméně 25 let v kladných hodnotách. Naproti tomu polovině krajů obyvatelé ubývají právě z důvodu záporných hodnot migrace. I v Jihočeském kraji je rozdíl mezi okresy, nejvyšší nárůsty přistěhovalých jsou téměř každým rokem v okrese České Budějovice, naopak větší migrační úbytky zaznamenávají okresy Jindřichův Hradec a Prachatice. V menším územním měřítku v roce 2016 byl nejvyšší migrační nárůst zaznamenán ve správním obvodě ORP České Budějovice, nejvyšší úbytek v SO ORP Dačice a Milevsko.

Ktg. 1.9 Přírůstek/úbytek stěhováním obyvatel ve věku do 29 let podle SO ORP a krajů v letech 2011–2016

Stejná situace je i ve věkové skupině do 29 let. Největší migrační nárůst osob tohoto věku byl v roce 2016 v okrese České Budějovice, konkrétněji v SO ORP České Budějovice. Naopak migrační úbytek mladé generace byl především v okrese Jindřichův Hradec, kdy se jedná zejména o Dačicko, ale i o území správního obvodu Jindřichův Hradec.

Cizinci

Do celkového počtu obyvatel daného území jsou započítáni také **cizinci** s trvalým pobytem, občané EU/EHP a Švýcarska a jejich rodinní příslušníci s pobytem přechodným a také občané tzv. třetích zemí s dlouhodobým pobytem, případně s vízy nad 90 dní. Celkový počet cizinců bydlících v roce 2016 v Jihočeském kraji byl 17 590 osob, z toho počtu pak 5 037 osob ve věku do 29 let.

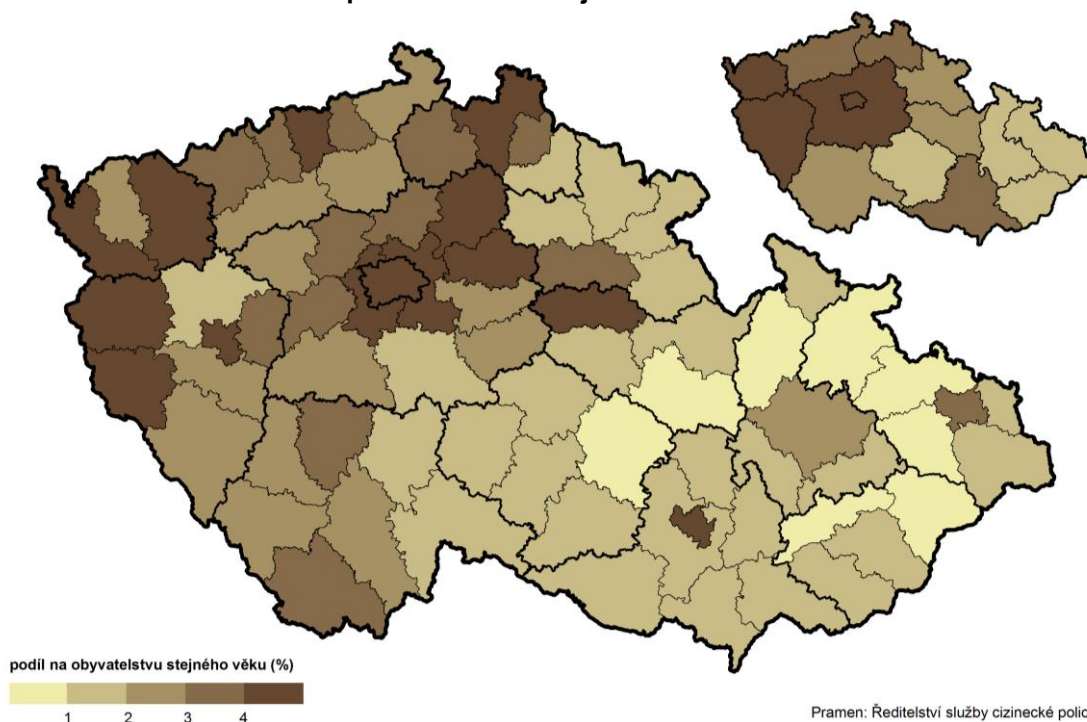
Tab. 1.11 Cizinci ve věku do 29 let (stav k 31. 12.)

Pramen: Ředitelství služby cizinecké policie

	2004	2008	2012	2016
Cizinci ve věku do 29 let v kraji celkem	3 625	5 579	4 392	5 037
v tom: muži	1 882	3 147	2 252	2 568
ženy	1 743	2 432	2 140	2 469
v tom ve věku:				
0–14 let	888	1 200	1 330	1 873
15–19 let	439	641	1 368	654
20–24 let	873	1 627	2 968	936
25–29 let	1 425	2 111	1 186	1 574
z toho podle státního občanství:				
Slovensko	730	1 015	830	881
Ukrajina	1 433	1 618	1 107	1 199
Vietnam	619	1 187	1 186	1 309

V průběhu let bylo zastoupení mladých mužů-cizinců nepatrně větší než mladých cizinek. Z juniorské věkové kategorie převažovali mladí cizinci ve věku 15–29 let (62,8 %) nad dětskou kategorií (37,2 %). Mezi mladými cizinci byli nejčastěji zastoupeni občané Vietnamu (26,0 %), Ukrajiny (23,8 %) a Slovenska (17,5 %).

Ktg. 1.10 Cizinci ve věku do 29 let podle okresů a krajů k 31. 12. 2016

Tab. 1.12 Cizinci ve věku do 29 let podle pohlaví a věkových skupin k 31. 12. 2016

Pramen: Ředitelství služby cizinecké policie

	Celkem	v tom (%)		v tom ve věku (%)			
		muži	ženy	0–14 let	15–19 let	20–24 let	25–29 let
Jihočeský kraj	5 037	51,0	49,0	37,2	13,0	18,6	31,2
v tom okresy:							
České Budějovice	1 717	50,5	49,5	33,0	14,6	21,2	31,2
Český Krumlov	800	54,0	46,0	41,8	9,6	18,1	30,5
Jindřichův Hradec	499	48,5	51,5	40,9	11,4	16,6	31,1
Písek	691	52,5	47,5	34,7	11,6	19,1	34,6
Prácheň	344	52,0	48,0	48,3	14,5	11,0	26,2
Strakonice	463	53,1	46,9	33,9	11,4	20,1	34,6
Tábor	523	45,7	54,3	39,4	16,4	15,5	28,7

Z celkového počtu cizinců v okresech Jihočeského kraje žil největší podíl mladých cizinců ke konci roku 2016 na území okresu Písek (33,3 %), naopak nejmenší podíl byl v okrese Strakonice (24,5 %). Poměrně zajímavé je zastoupení dětské a juniorské věkové kategorie do 29 let, kdy podíl dětí-cizinců do 14 let byl největší v okrese Prachatice a nejmenší na území okresu České Budějovice. U věkové kategorie 15–29 let to bylo právě naopak.

Obyvatelstvo podle SLDB 2011 (rodinný stav, národnost, víra)

Údaje ze Sčítání lidu, domů a bytů, které se realizuje jednou za deset let, přináší informace o populaci na daném území, které nejsou jiným způsobem zjišťovány. Jedná se např. o rodinný stav obyvatelstva, národnost, víru. Přináší také informace o domácnostech a způsobu bydlení jednotlivých domácností.

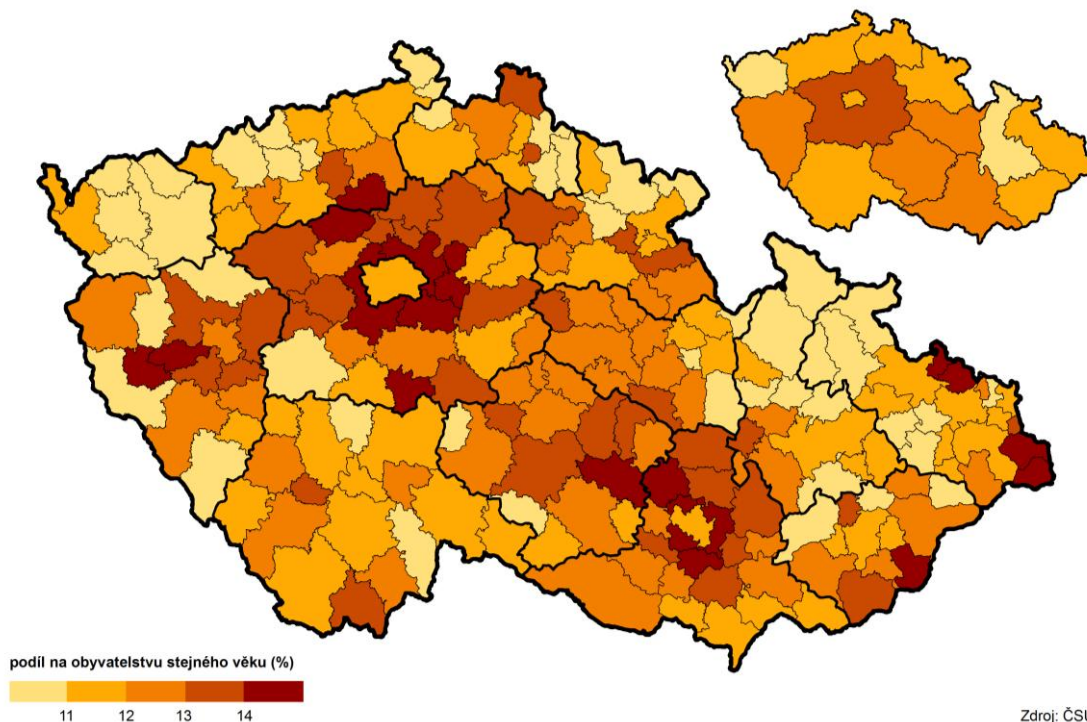
Tab. 1.13 Obyvatelstvo podle rodinného stavu, pohlaví a věku

Zdroj: SLDB 2011

	Muži celkem	z toho				Ženy celkem	z toho			
		svobodní	ženatí	rozvedení	ovdovělí		svobodné	vdané	rozvedené	ovdovělé
Počet obyvatel	308 296	135 702	136 620	27 452	7 921	320 040	109 948	136 508	34 350	38 805
v %	100,0	44,0	44,3	8,9	2,6	100,0	34,4	42,7	10,7	12,1
z toho ve věku										
15–29 let	59 362	55 241	3 654	362	9	56 822	48 351	7 544	829	30
v %	100,0	93,1	6,2	0,6	0,0	100,0	85,1	13,3	1,5	0,1
v tom ve věku:										
15–19 let	31,0	33,2	0,5	1,7	33,3	30,4	35,6	0,8	0,7	0,0
20–24 let	34,2	35,9	11,3	9,1	11,1	34,7	37,8	16,6	13,1	20,0
25–29 let	34,8	30,9	88,2	89,2	55,6	34,9	26,6	82,7	86,1	80,0

Ktg. 1.11 Osoby v manželství ve věku 18–29 let podle SO ORP a krajů podle SLDB 2011

(ze zjištěných hodnot)

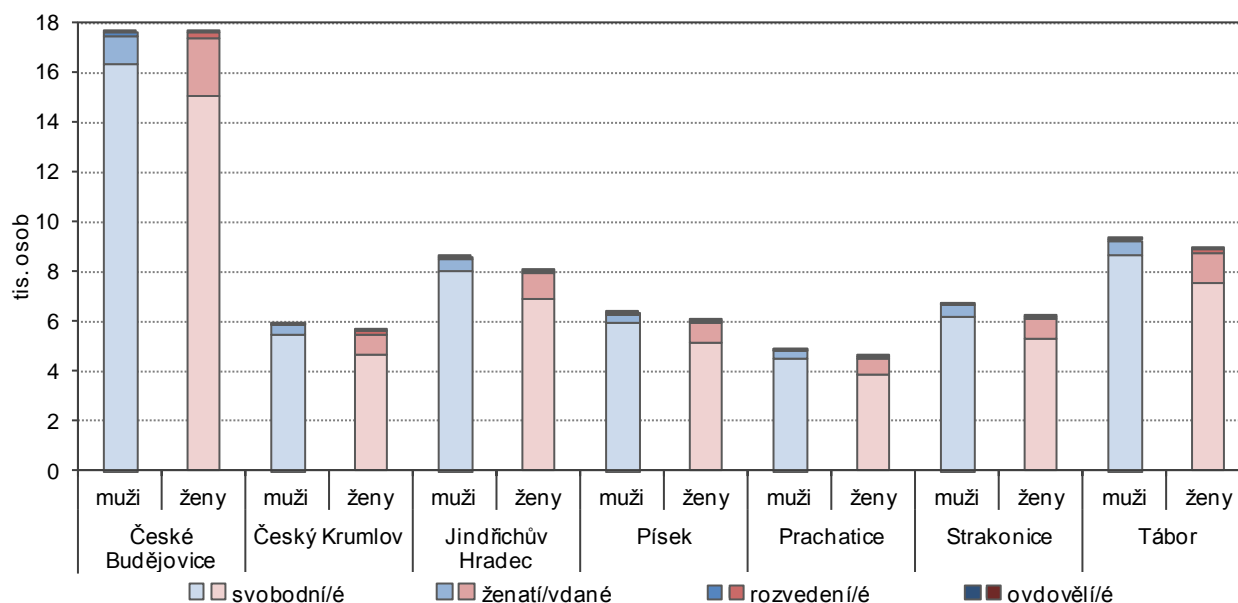

V době Sčítání lidu, domů a bytů 2011 (SLDB) žilo na území Jihočeského kraje celkem 628 336 obyvatel, ve věku do 29 let obvykle bydlelo v kraji 207 303 osob a z toho počtu bylo 101 302 dívek a mladých žen. Ve věkové kategorii 15 až 29 let žilo v kraji 59 362 mladých mužů a 56 822 mladých žen. Téměř u všech osob se podařilo zjistit **rodinný stav**. Mladí lidé ve věku 15–29 let byli v době sčítání v naprosté většině ještě svobodní (89,2 %), ženy tohoto věku byly vdané o něco častěji (13,3 %) než mladí muži (6,2 %). Z mezikrajského srovnání vyplývá, že mladí Jihočeši byli v době cenzu častěji svobodní, naopak nejvyšší podíl ženatých mužů, příp. vdaných žen ve věku 15–29 let byl ve Středočeském kraji.

Graf 1.7 Obyvatelstvo v okresech kraje ve věku 15–29 let podle rodinného stavu a pohlaví

Zdroj: SLDB 2011

S přibývajícím věkem se samozřejmě zvyšuje podíl ženatých mladých mužů i vdaných žen. I mladou generaci potkávají vztahové problémy a tak uzavřená manželství někdy končí rozvodem. V době sčítání tuto zkušenost mělo 9,6 % mladých lidí ve věku 15 až 29 let. V této věkové skupině bylo i několik osob, které již ovdověly (39 osob). Nejvyšší podíl zadaných mladých osob ve věku 15–29 let žil v době SLDB 2011 na území okresu Český Krumlov (10,1 %) a nejmenší v okrese Jindřichův Hradec (8,9 %). Při podrobnějším pohledu byl nejvyšší podíl zadaných osob ve věku 15–29 let na území správního obvodu Kaplice a naopak nejnižší v SO ORP Třeboň.

Tab. 1.14 Obyvatelstvo ve věku do 29 let podle národnosti, pohlaví a věku

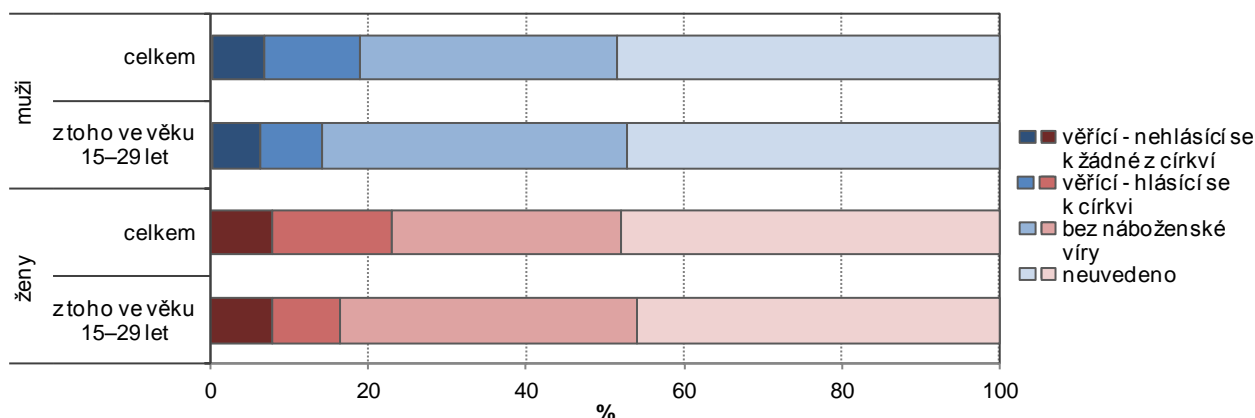
Zdroj: SLDB 2011

	Obyvatelstvo ve věku 0–29 let	v tom (%)		v tom věková skupina (%)			
		muži	ženy	0–14 let	15–19 let	20–24 let	25–29 let
Počet obyvatel	207 303	51,1	48,9	44,0	17,2	19,3	19,5
z toho národnost:							
česká	143 859	50,6	49,4	44,1	17,4	19,2	19,2
moravská	250	46,0	54,0	21,2	11,2	33,2	34,4
slovenská	957	45,5	54,5	18,1	10,1	28,2	43,6
ukrajinská	610	46,1	53,9	27,5	13,8	21,8	36,9
vietnamská	719	52,6	47,4	31,2	12,8	28,1	28,0
německá	58	53,4	46,6	50,0	15,5	13,8	20,7
ruská	111	36,9	63,1	34,2	17,1	18,9	29,7
polská	24	50,0	50,0	16,7	8,3	20,8	54,2
maďarská	23	56,5	43,5	4,3	13,0	39,1	43,5
romská	128	54,7	45,3	54,7	11,7	15,6	18,0
neuvedeno	58 909	52,4	47,6	44,4	17,0	19,2	19,5

Národnost obyvatel žijících na území ČR, tedy i Jihočeského kraje se zjišťuje jednou za deset let při Sčítání lidu, domů a bytů. Svoji národnost však lidé nemuseli do sčítacích listů doplňovat, jednalo se o dobrovolný údaj. Obyvatelé kraje, kteří údaj vyplnili, označili nejčastěji jako svoji národnost – národnost českou. Také v juniorské věkové skupině do 30 let byla nejčastěji zaznamenána česká národnost (69,4 %). Ostatní národnosti se u této věkové kategorie objevovaly ve sčítacích arších zřídka. Další častěji zaznamenané národnosti byly slovenská (0,5 %), ukrajinská a vietnamská (0,3 %). Na více než čtvrtině (28,4 %) sčítacích listů mladých obyvatel nebyla národnost vyplněna.

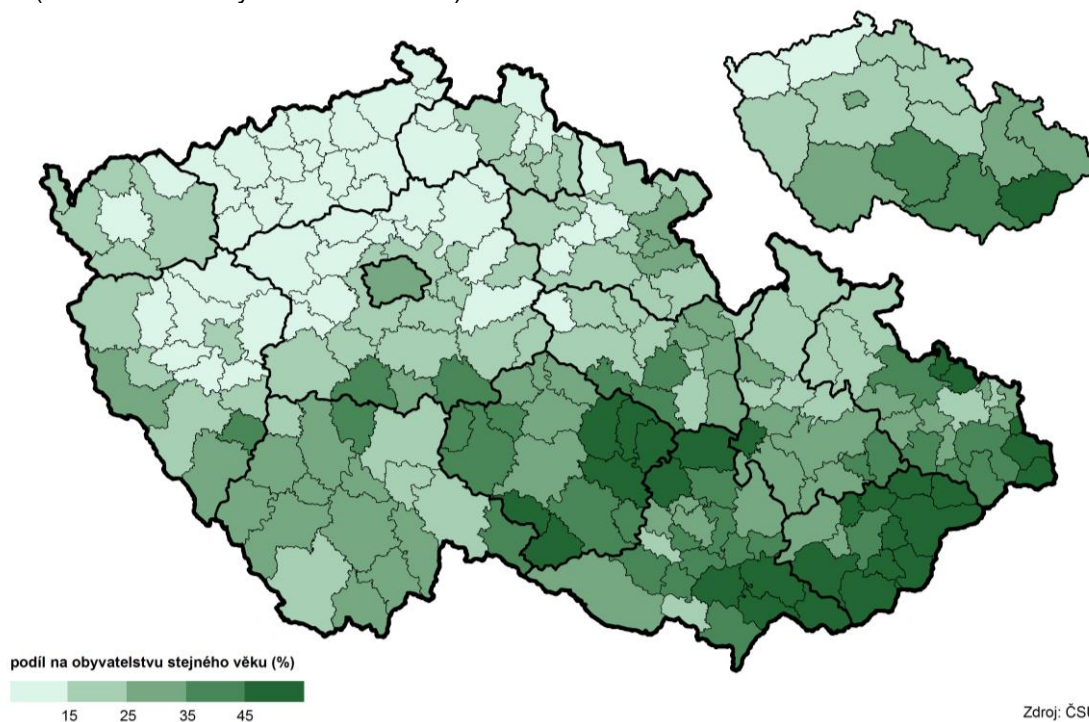
Graf 1.8 Obyvatelstvo podle pohlaví a náboženské víry

Zdroj: SLDB 2011

Otázka na vztah k **náboženské víře** byla zařazena do sčítacích archů i při SLDB 2011. Také odpověď na tuto otázku byla dobrovolná. Téměř polovina obyvatel Jihočeského kraje neuvedla svoje náboženské vyznání. Nově byla při posledním sčítání zařazena možnost přihlásit se ke konkrétní církvi nebo náboženské společnosti nebo měli věřící možnost označit svůj vztah k víře bez přímého napojení na církev nebo náboženskou společnost.

Ktg. 1.12 Věřící obyvatelé ve věku do 29 let podle SO ORP a krajů podle SLDB 2011 (z osob s uvedeným vztahem k víře)

Zdroj: ČSÚ

Tab. 1.15 Obyvatelstvo ve věku do 29 let podle náboženské víry, pohlaví a věku

Zdroj: SLDB 2011

	Obyvatelstvo ve věku 0–29 let	v tom		v tom věková skupina			
		muži	ženy	0–14 let	15–19 let	20–24 let	25–29 let
Počet obyvatel	207 303	106 001	101 302	91 119	35 660	40 019	40 505
z toho (%):							
věřící - nehlásící se k církvi	5,5	5,1	6,0	3,7	5,5	7,3	8,0
věřící - hlásící se k církvi	8,2	8,0	8,4	8,2	8,1	8,0	8,5
z toho:							
Církev československá husitská	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1
Církev římskokatolická	6,2	5,9	6,5	6,7	5,9	5,5	6,2
Českokobratrská církev evangelická	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1
bez náboženské víry	36,6	36,8	36,3	34,6	37,5	38,9	37,9
neuvedeno	49,7	50,1	49,3	53,5	48,9	45,8	45,6

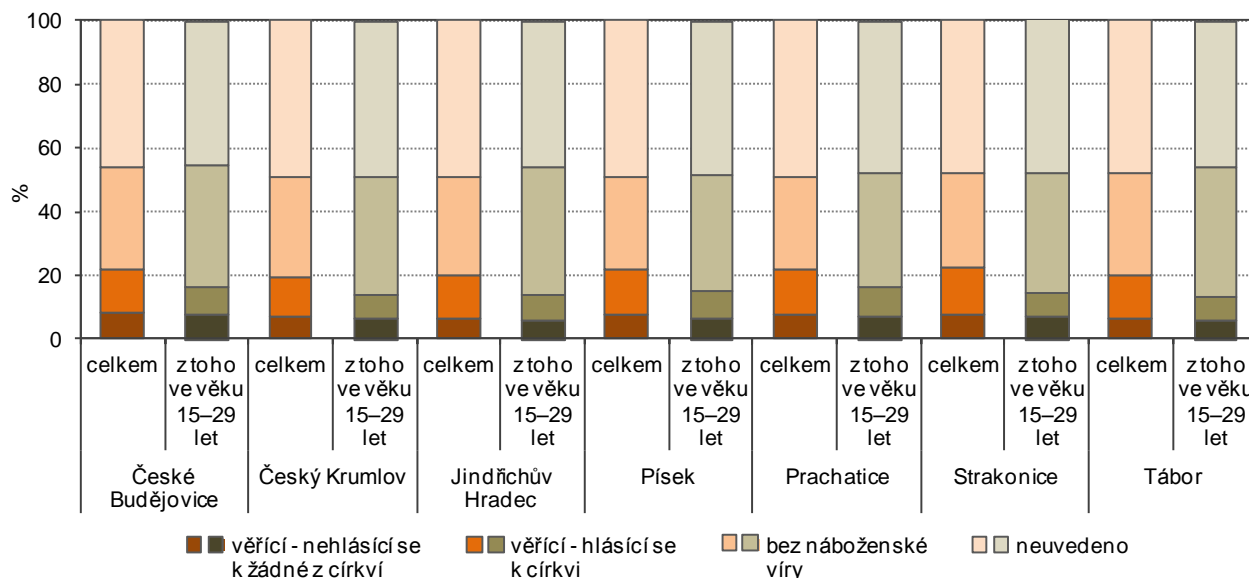

Mladí obyvatelé Jihočeského kraje ve věkové skupině do 29 let z téměř 50 % neuvedli svůj vztah k víře, 36,6 % těchto obyvatel uvedlo, že jsou nevěřící. K nějaké konkrétní církvi se přihlásilo 8,2 % mladých věřících (z nich nejvíce k Církvi římskokatolické – 75,6 %) a jen 5,5 % věřících osob uvedlo, že pro svoji víru žádnou konkrétní církev nepotřebuje. Podíly mladých věřících dívek a žen byly nepatrně vyšší než podíly mladých věřících mužů.

V okresním pohledu bylo sečteno nejvíce mladých věřících na Prachaticku (15,5 %) a Českobudějovicku (15,1 %), nejméně na Strakonicku (12,1 %) a Tábořsku (12,3 %); vše vztaženo k věkové kategorii do 29 let. Nejvíce věřících mladých lidí žilo v době SLDB 2011 na území SO ORP Dačice a Milevsko, což jsou tradičně oblasti s vyšším religiozním zaměřením. Naopak nejméně mladších věřících bylo ve správním obvodě Blatná a Jindřichův Hradec.

Graf 1.9 Obyvatelstvo v okresech kraje podle náboženské víry

Zdroj: SLDB 2011

Dalším údajem, který se zjišťoval při SLDB 2011, byl kromě adresy obvyklého pobytu i dotaz na bydliště matky v době narození sčítané osoby. Jednalo se tedy o první bydliště dané osoby a zjišťovali se tak tzv. **rodáci**. Ze zjištěných hodnot vyplývá, že naprostá většina (97,4 %) obyvatel Jihočeského kraje ve věku do 29 let se narodila v České republice, dívky a mladé ženy ještě o něco častěji. Jen 2,4 % obyvatel v mladé věkové kategorii se narodilo v zahraničí a 28,2 % těchto osob má v rodném listě zapsáno místo narození obec nebo město ve Slovenské republice.

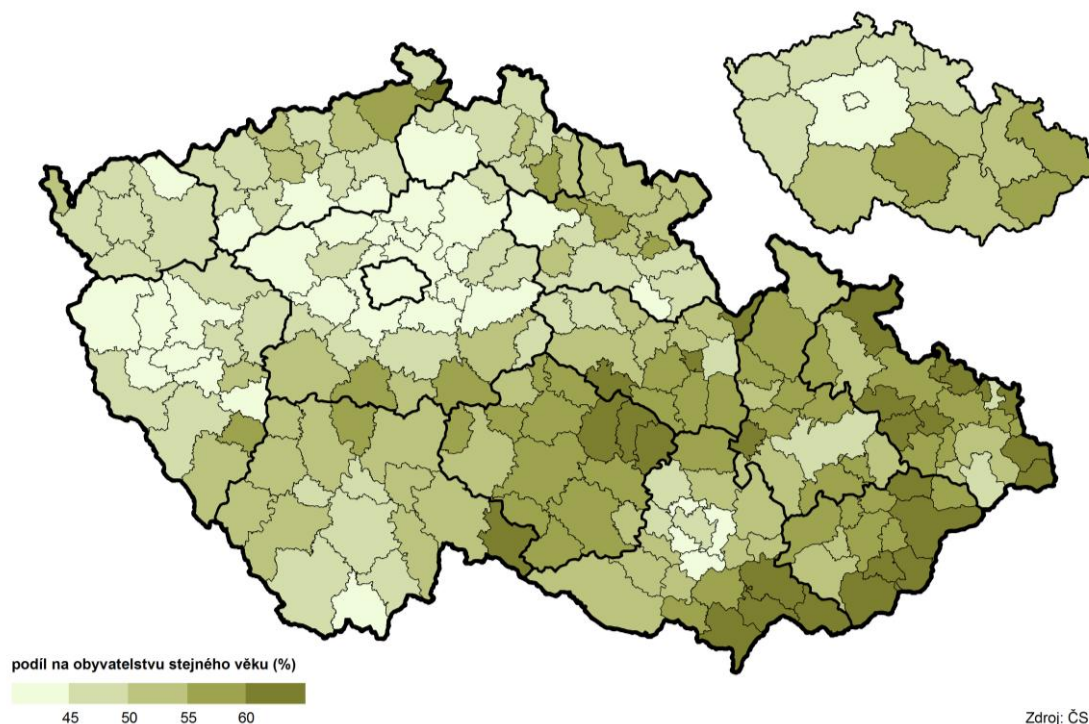
Tab. 1.16 Obyvatelstvo ve věku do 29 let podle místa bydliště matky v době narození, pohlaví a věku

Zdroj: SLDB 2011

	Obyvatelstvo ve věku 0–29 let	v tom		v tom věková skupina			
		muži	ženy	0–14 let	15–19 let	20–24 let	25–29 let
Počet obyvatel	207 303	106 001	101 302	91 119	35 660	40 019	40 505
v tom (%):							
narození v České republice	97,4	97,2	97,5	99,1	97,8	95,9	94,4
z toho:							
v obci bydliště	68,0	69,3	66,5	79,4	68,2	59,9	49,9
v jiné obci okresu	13,2	12,7	13,7	10,4	14,2	14,9	17,0
v jiném okrese kraje	5,9	5,3	6,4	3,9	5,4	7,0	9,6
v jiném kraji	7,5	7,0	8,0	4,3	6,7	9,9	13,0
narození v zahraničí	2,4	2,5	2,3	0,7	2,0	3,7	5,3
z toho ve Slovenské republice	0,7	0,6	0,7	0,2	0,5	1,0	1,7
nezjištěno	0,2	0,3	0,2	0,2	0,2	0,4	0,4

Ktg. 1.13 Rodáci ve věku 25–29 let podle SO ORP a krajů podle SLDB 2011

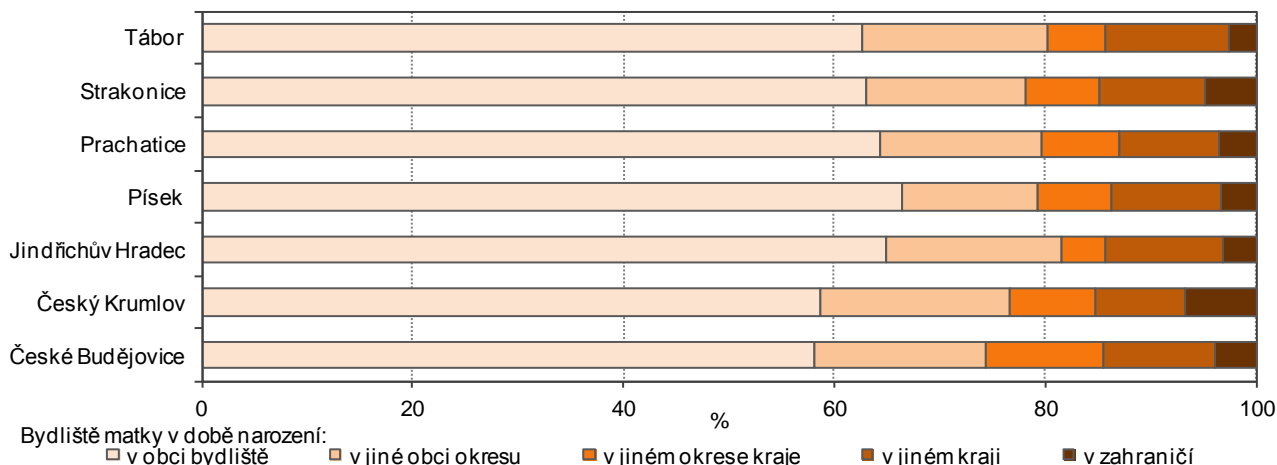
(ze zjištěných hodnot)

U dětí a mladých lidí se dá předpokládat, že ve svém věku bydlí v obci svého rodiště (68,0 %). Mladí muži měli ve sčítacích tiskopisech častěji zaznamenáno, že bydlí ve svých rodných obcích než dívky a mladé ženy. Nejvíce jihočeských dětí, mladých mužů a žen, kteří bydleli v době sčítání v obci, kde se narodili, bylo v okrese Písek; nejméně pak v okrese České Budějovice. V menším územním pohledu nejvíce mladých lidí stále žilo ve své rodné obci v SO ORP Dačice, nejmenší podíl byl naopak zaznamenán ve správním obvodě Kaplice.

Graf 1.10 Obyvatelstvo v okresech kraje ve věku 15–29 let podle místa narození (ze zjištěných hodnot)

Zdroj: SLDB 2011

Projekce obyvatelstva do roku 2050

Věkové složení obyvatelstva kraje, zejména stárnutí populace v následujících letech, můžeme předvídat ze zpracované **Projekce obyvatelstva v krajích**. Hlavními předpoklady této projekce je mírný nárůst úrovně plodnosti a pokles intenzity úmrtnosti v kraji. V projekci je zahrnuta i migrační otázka daného území. Při zpracování projekce se očekává plynulý vývoj všech demografických jevů. Není možno předvídat náhlé působení vnějších vlivů např. ekonomické krize, epidemie, živelné děje apod., které mohou mít na populační vývoj výrazný vliv.

Tab. 1.17 Věková struktura obyvatelstva ve věku do 29 let podle projekce

Zdroj: Projekce obyvatelstva v krajích ČR do roku 2050

	2016	2030	2040	2050
Počet obyvatel (k 1. 1.)	638 782	632 286	618 743	601 825
z toho ve věku (%):				
0–14 let	15,5	13,4	12,5	13,1
15–64 let	65,4	61,8	58,9	54,7
65 a více let	19,1	24,8	28,5	32,1
z toho ve věku:				
0–14 let	99 112	84 413	77 496	78 906
15–29 let	103 573	99 057	94 413	82 993
Index stáří ¹⁾	122,9	186,0	227,8	245,2
Index ekonomického zatížení ²⁾	52,9	61,8	69,6	82,7
Průměrný věk	42,3	45,8	47,7	48,7

¹⁾ počet osob ve věku 65 a více let na 100 osob ve věku 0–14 let²⁾ počet osob ve věku 0–14 let a 65 a více let na 100 osob ve věku 15–64 let

Ze zpracované projekce obyvatelstva vyplývá, že předpokládaný počet obyvatel Jihočeského kraje bude v roce 2030 – 632 286 obyvatel a v roce 2050 – 601 825 obyvatel. Počty obyvatel ve věku do 29 let se budou postupně během let snižovat. Zatímco v roce 2016 tvořila tato věková skupina 31,7 % z celé populace kraje, v roce 2030 to bude 29,0 % a v roce 2050 pak 26,9 %.

Tab. 1.18 Věková struktura obyvatelstva podle projekce

Zdroj: Projekce obyvatelstva v krajích ČR do roku 2050

	2020	2025	2030	2035	2040	2045	2050
Počet obyvatel (k 1. 1.)	637 783	636 243	632 286	626 199	618 743	610 532	601 825
z toho ve věku 0–29 let	195 476	186 352	183 470	179 434	171 909	166 082	161 899
podíl v %							
v tom ve věku (%):							
0–4 let	15,5	14,8	13,8	13,8	15,0	15,8	15,7
5–9 let	17,1	16,5	15,4	14,5	14,8	15,9	16,6
10–14 let	17,7	17,9	16,8	15,8	15,2	15,5	16,5
15–19 let	15,0	18,6	18,3	17,3	16,7	16,0	16,1
20–24 let	15,0	16,0	19,1	18,9	18,4	17,6	16,8
25–29 let	19,7	16,0	16,6	19,7	19,9	19,3	18,4

Z podrobnějšího pohledu na poměrné hodnoty pětiletých věkových skupin je patrné, že se v projekci projeví určitá početní navýšení v souvislosti s možnými pronatalitními vlnami (jako byly roky 2008–2009) a s očekávanou zvyšující se mírou plodnosti.

Graf 1.11 Mladá generace podle věkových skupin do roku 2050

Zdroj: Projekce obyvatelstva v krajích ČR – do roku 2050

